

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP.020.2.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji wnosi projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy - Prawo o stowarzyszeniach,
ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz
ustawy o kosztach sądowych w sprawach
cywilnych.**

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy została upoważniona poseł Urszula Augustyn.

Przewodniczący Komisji

(-) Rafał Bochenek

USTAWA

z dnia 2024 r.

o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych

Art. 1. W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. 1. Osoby zamierzające założyć stowarzyszenie mogą uchwalić statut stowarzyszenia również przy wykorzystaniu wzorca statutu.

2. Uchwalenie statutu stowarzyszenia przy wykorzystaniu wzorca statutu wymaga wypełnienia formularza statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia go kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym przez wszystkie osoby, o których mowa w ust. 1.

3. Statut uchwalany w sposób, o którym mowa w ust. 2, uchwalony jest po wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego wszystkich danych koniecznych do jego uchwalenia i z chwilą opatrzenia ich podpisem elektronicznym.

4. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, wzorzec statutu oraz wzorzec uchwały zmieniającej statut stowarzyszenia, mając na względzie potrzebę ułatwienia zakładania stowarzyszeń, zapewnienia sprawności postępowania przy ich zakładaniu, sprawności postępowania sądowego oraz zaufania do rejestru.”;

2) w art. 12 dodaje się ust. 3–5 w brzmieniu:

„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do złożenia wniosku o wpis stowarzyszenia, którego statut uchwalono przy wykorzystaniu wzorca statutu, do Krajowego Rejestru Sądowego.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego składa zarząd, dołączając sporządzone na formularzach udostępnionych w systemie teleinformatycznym:

- 1) statut stowarzyszenia uchwalony w sposób określony w art. 9a ust. 2;
- 2) listę założycieli, zawierającą ich imiona i nazwiska, datę i miejsce ich urodzenia oraz miejsce ich zamieszkania;
- 3) protokół z wyboru władz stowarzyszenia;
- 4) wskazanie adresu siedziby stowarzyszenia.

5. Wszystkie formularze, o których mowa w ust. 4, każdy z członków Zarządu opatruje swoim kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.”;

3) w art. 21 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Statut stowarzyszenia uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu może być również zmieniony przy wykorzystaniu wzorca uchwały zmieniającej statut stowarzyszenia udostępnionego w systemie teleinformatycznym, pod warunkiem że wcześniej nie był zmieniany w inny sposób niż przy wykorzystaniu tego wzorca.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 685) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister Sprawiedliwości utrzymuje system teleinformatyczny służący do prowadzenia Rejestru, umożliwiający zawiązywanie oraz podejmowanie innych czynności w odniesieniu do spółek, których umowa jest zawierana przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnionego w tym systemie, zakładanie oraz podejmowanie innych czynności w odniesieniu do stowarzyszeń, których statut jest uchwalany przy wykorzystaniu wzorca statutu, udostępnionego w tym systemie, oraz podejmowanie czynności w postępowaniu rejestrowym w odniesieniu do podmiotów podlegających wpisowi do Rejestru, udzielanie informacji z Rejestru i udostępnianie akt rejestrowych. Minister Sprawiedliwości zapewnia dostęp do systemu teleinformatycznego w celu dokonywania czynności, o których mowa w tym przepisie, oraz ochronę danych zgromadzonych w systemie przed nieuprawnionym dostępem, przetwarzaniem, zmianą lub utratą.”;

2) w art. 20a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wniosek o wpis spółki, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnionego w systemie teleinformatycznym, lub stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu, udostępnionego w tym systemie, sąd rejestrowy rozpoznaje w terminie jednego dnia od daty jego wpływu.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, 1532, 1860) w art. 53 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Opłatę stałą w kwocie 125 złotych pobiera się od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym.

4. Opłatę stałą w kwocie 250 złotych pobiera się od wniosku, o którym mowa w ust. 3, jeżeli dotyczy on jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców.”.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję Nr BKSP-145-653/22 skierowaną do Sejmu RP przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych, którą Komisja uznała za zasadną.

Celem ustawy jest wprowadzenie do systemu prawnego rozwiązania pozwalającego na szybką rejestrację stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana, oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Wolność zrzeszania się jest realizowana przez polskich obywateli głównie w formie stowarzyszeń. Według danych GUS stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne stanowią najliczniejszą grupę rejestrowych organizacji non-profit – 70 tysięcy podmiotów (w 2018 r.). Praktyka wskazuje, że jedną z najistotniejszych barier do powstawania stowarzyszeń jest proces ich rejestracji i liczne wymogi formalne, które należy wypełnić.

Pozytywne doświadczenia związane z rejestracją spółek w systemie S24 skłoniły Komisję do Spraw Petycji do poparcia inicjatywy zawartej w petycji i przedłożenia projektu ustawy, którego celem jest wprowadzenie instrumentu prawnego analogicznego jak w przypadku spółek, pozwalającego na szybką rejestrację stowarzyszeń z osobowością prawną.

Projektowana ustawa sankcjonuje wprowadzenie wzorca statutu stowarzyszenia w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Wzorzec statutu powinien nie tylko umożliwiać rejestrację stowarzyszenia, ale także zapewnić możliwość dokonywania zmian dla tak zarejestrowanego podmiotu w systemie S24 na zasadach analogicznych jak w przypadku spółek, a więc pod warunkiem że wcześniej nie był zmieniany w inny sposób niż przy wykorzystaniu tego wzorca.

Projektowana ustawa wprowadza niezbędne zmiany w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach oraz w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, umożliwiające praktyczne wdrożenie procedury szybkiej rejestracji stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu.

Projektowane rozwiązanie nie zastępuje obecnej ścieżki rejestracji stowarzyszeń, jest natomiast w stosunku do niej rozwiązaniem dodatkowym.

Projektowana ustawa wprowadza także zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ich celem jest zastosowanie rozwiązania analogicznego jak w przypadku rejestracji spółek, których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców udostępnionych w systemie teleinformatycznym. W takim wypadku opłata będzie wynosiła 50% kwoty ustalonej dla rejestracji stowarzyszenia, którego statut został uchwalony bez wykorzystania takiego wzorca.

3. Skutki projektowanej ustawy

Skutkiem społecznym projektowanej ustawy będzie ułatwienie obywatelom realizacji ich konstytucyjnego prawa do zrzeszania się. 15 czerwca 2021 r. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych złożyła petycję do Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego, który pozytywnie ustosunkował się do idei zawartej w petycji, wskazując m.in.: „Tematyka wskazana w przedmiotowej petycji została poddana gruntownej analizie, której wnioski prowadzą do stwierdzenia, iż stanowi ona przejaw ważnej inicjatywy społecznej w związku z ujętą w Konstytucji Rzeczypospolitej wolnością zrzeszania się”.

Ustawa nie wywoła skutków gospodarczych. Projektowana ustawa może wywołać znikome uszczuplenie przychodów budżetu państwa z uwagi na proponowane obniżenie o 50% opłaty od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym. Równocześnie jednak należy brać pod uwagę, że rozpatrywanie takich wniosków wymaga dużo mniejszego nakładu pracy, a sam fakt stworzenia wzorca może być czynnikiem zwiększającym skłonność obywateli do tworzenia stowarzyszeń. Ustawa nie obciąża budżetu Państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowana ustawa nie dotyczy zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Z uwagi na to, że projekt ustawy nie zawiera przepisów regulacyjnych ani przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach

uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, przepis art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu nie znajduje zastosowania.

4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projektowana ustawa wprowadza (w art. 9a ust. 4) delegację dla Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia wzorca statutu oraz wzorca uchwały zmieniającej statut stowarzyszenia. Podstawą do opracowania tych wzorców powinna być propozycja wzorca statutu przedłożona przez autorów petycji.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 1 lutego 2024 r.

BAS-WAPEiM-169/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEF A KS

L. dz. DS. 1120, 35. 2024

Data wpływu 1.02. 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Urszula Augustyn)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Komisijny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewiduje możliwość szybkiej rejestracji stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu określany przez Ministra Sprawiedliwości.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii objętych projektem ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu ustawy pozostają poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPs-WP. 020.55.6. 2024

Data wpływu 02.02. 2024 r.

4. Konkluzja

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
Biuro Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 1 lutego 2024 r.

BAS-WAPEiM-170/24

SEJMU
L. dz. DS. 1120.35.2024(1)
Data wpływu 1.02.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Urszula Augustyn) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewiduje możliwość szybkiej rejestracji stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu określany przez Ministra Sprawiedliwości.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Sobolewski
Przemysław Sobolewski

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-NP.020.55.7.2024
Data wpływu 02.02.2024

Warszawa, dnia 19 luty 2024 r.

BAS-WAP/WASiE/WAZSP-171/24

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS
L. dz. DS. 1700, 13. 2024
L. data wpływu 19. 02. 2024

Pan Minister
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Ocena Skutków Regulacji

**zawartej w komisyjnym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo
o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy
o kosztach sądowych w sprawach cywilnych
(przed nadaniem numeru druku ¹)**

I. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie rozwiązania pozwalającego na szybszą rejestrację stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu. Projektowane przepisy są odpowiedzią na petycję nr BKSP-145-653/22, którą Komisja do Spraw Petycji Sejmu RP uznała za zasadną². Z uzasadnienia do projektu ustawy

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-53/24. Przedstawiciel wnioskodawcy: p. U. Augustyn.

² Zob. też W. Odrowąż-Sypniewski, *Opinia prawna w sprawie petycji dotyczącej wprowadzenia instrumentu prawnego umożliwiającego tworzenie i rejestrację stowarzyszeń z osobowością prawną za pomocą systemu teleinformatycznego (BKSP-144-IX-653/22)* z 24 stycznia 2023 r., BAS-WAP-2409/22., z której wynika m.in., że nie ma żadnych formalnych przeszkód, które wykluczałyby ustanowienie mechanizmu prawnego pozwalającego na utworzenie stowarzyszenia w oparciu o wzorzec elektroniczny zbliżony w swojej konstrukcji do wzorców z KSH (Kodeks spółek handlowych). We wnioskach opinii wskazano również, że zawarta w petycji propozycja oparta została na poprawnym rozpoznaniu stanu prawnego. Wprowadzenie do porządku prawnego przepisów, które pozwalałyby na tworzenie i rejestrację stowarzyszeń z osobowością prawną w procedurze elektronicznej, wzorowanych na regulacjach dotyczących elektronicznego tworzenia i rejestracji niektórych spółek, prowadziłoby do ułatwienia obywatelom korzystania z wolności zrzeszania się. Realizacja propozycji zawartej w petycji mieści się w zakresie swobody ustawodawcy.

L. dz. SP5-157.020.55.8.2024
Data wpływu 20. 02. 2024 r.

wynika, że praktyka wskazuje, iż jedną z najistotniejszych barier do powstawania stowarzyszeń (dzięki, którym można realizować wolność zrzeszania się) jest proces ich rejestracji i liczne wymogi formalne z tym związane. Jednocześnie wskazano, że pozytywne doświadczenia dotyczące rejestracji spółek w systemie S24³, skłoniły Komisję do Spraw Petycji do poparcia inicjatywy wprowadzenia instrumentu prawnego analogicznego jak w przypadku spółek. Projektowane rozwiązanie nie zastępuje obowiązującej procedury i jest dodatkowe. Ma ono na celu nie tylko przyspieszenie procedury rejestracji stowarzyszenia, ale także uproszczenie procesu jego zakładania⁴.

Statut jest podstawowym aktem wewnętrznym stowarzyszenia, który reguluje działalność i stosunki wewnętrzne w stowarzyszeniu⁵. Obecnie statut stowarzyszenia uchwalają jego założyciele⁶, a art. 10. ust. 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach⁷ wskazuje jakie powinien on zawierać elementy.

Możliwość rejestracji spółki z o.o. przez Internet została wprowadzona do systemu prawnego przez ustawę z dnia 1 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 92, poz. 531), która weszła w życie 1 stycznia 2012 r. Obecnie, po kolejnych nowelizacjach KSH⁸, przez portal S24 można także złożyć wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego spółki jawnej (art. 23¹ KSH), spółki komandytowej (art. 106¹ KSH) i prostej spółki akcyjnej (art. 300⁷ KSH)⁹.

³ System S24 (S24) jest systemem teleinformatycznym, który umożliwia elektroniczną rejestrację podmiotów gospodarczych za pomocą Internetu. Nazwa systemu odnosi się do czasu rejestracji przez Internet, ponieważ powinien on mieścić się w 24 godzinach

⁴ O koncepcji opracowania wzorca statutu stowarzyszenia rejestrowego w celu włączenia rejestracji stowarzyszeń w system S 24 zob. Ł. Górczyński, *Zastosowanie wzorca statutu w procesie rejestracji stowarzyszeń*, Trzeci sektor 2021/2022, nr 56/57, s. 44 i n.

⁵ A. Rzetecka-Gil, w: *Prawo o stowarzyszeniach. Komentarz*, LEX/el. 2022, art. 10.

⁶ Szerzej o tworzeniu stowarzyszeń zob. P. Suski, *Komentarz do ustawy – Prawo o stowarzyszeniach*, w: *Stowarzyszenia i fundacje. Komentarz*, Warszawa 2011, art. 9.

⁷ T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261.

⁸ Ostatnia zmiana w tym zakresie wynika z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1655).

⁹ Szerzej zob. np. M. Leśniak, *Wykorzystanie nowych technologii w procesie zakładania spółek handlowych na przykładzie spółki z o.o., o której mowa w art. 157(1) k.s.h. – tzw. spółki S24*, St.Prawn.KUL 2012, nr 2, s. 61 i n.; A. Surma-Buczek, *Spółki jawna i komandytowa rejestrowane w trybie S24*, MPH 2016, nr 3, s. 15 i n.

II. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Artykuł 1 projektu ustawy stanowi, że w ustawie Prawo o stowarzyszeniach dodaje się art. 9a, zgodnie z którym osoby zamierzające założyć stowarzyszenie mogą uchwalić statut stowarzyszenia również przy wykorzystaniu wzorca statutu. Przepis wskazuje, że wówczas jest wymagane wypełnienie formularza statutu, który jest udostępniany w systemie teleinformatycznym i opatrzenie go podpisem. W przepisie doprecyzowano chwilę uchwalenia statutu i zobowiązano Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia wzorca statutu oraz wzorca uchwały zmieniającej statut. Zgodnie z obowiązującym art. 12 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach zarząd składa wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego wraz ze statutem, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli, protokołem z wyboru władz stowarzyszenia oraz adresem siedziby stowarzyszenia. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podpisują wszyscy członkowie zarządu (art. 12 ust. 2). W projekcie ustawy podano, że wskazanych wyżej regulacji nie stosuje się do złożenia wniosku o wpis stowarzyszenia, którego statut uchwalono przy wykorzystaniu wzorca statutu do Krajowego Rejestru Sądowego. W takim przypadku wniosek o wpis stowarzyszenia składa zarząd, dołączając sporządzone na formularzach określone dokumenty. Z dodawanego art. 21 ust. 3 wynika, że statut stowarzyszenia uchwalony przy wykorzystywaniu wzorca statutu może być również zmieniony przy wykorzystaniu wzorca uchwały zmieniającej statut stowarzyszenia udostępnianego w systemie teleinformatycznym, pod warunkiem, że wcześniej nie był zmieniany w inny sposób niż przy wykorzystaniu tego wzorca.

Z art. 2 projektu ustawy wynika, że w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym¹⁰ wprowadza się zmiany w art. 3a ust. 1 uzupełniając przepis o odniesienie się do stowarzyszeń, których statut jest uchwalony przy wykorzystywaniu wzorca statutu. W podobny sposób projekt ustawy zmienia art. 20a ust. 2 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, gdyż zgodnie z projektowaną treścią tej regulacji, wniosek o wpis spółki, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy udostępnionego w systemie teleinformatycznym, lub stowarzyszenia.

¹⁰ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 685, 825, 1705.

którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w tym systemie, sąd rejestrowy rozpoznaje w terminie jednego dnia od daty jego wpływu.

Warto przypomnieć, że „zwykły” wniosek o wpis sąd rejestrowy rozpoznaje nie później niż w terminie siedmiu dni od daty jego wpływu do sądu. Krótszy okres na rozpoznanie wniosku złożonego przez system ma przede wszystkim zachęcać do tworzenia stowarzyszenia z użyciem wzorca udostępnionego w systemie teleinformatycznym. Jednocześnie siedmiokrotne skrócenie go (w stosunku do wniosku składanego w formie tradycyjnej) jest możliwe z uwagi na fakt, że zbadanie formalne i merytoryczne tego typu wniosku nie jest skomplikowane, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że pewna kontrola wniosku odbywa się już przez sam system. Trzeba jednak pamiętać, że wskazane wyżej terminy są terminami instrukcyjnymi¹¹.

Jak wynika z art. 3 projektu ustawy, w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych¹² w art. 53 dodaje się ust. 3 i 4 zgodnie z którymi opłatę stałą w kwocie 125 zł pobiera się od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym, a opłatę stałą w kwocie 250 zł pobiera się od wniosku, jeżeli dotyczy on jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców. Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy celem tego unormowania jest zastosowanie rozwiązania analogicznego jak w przypadku rejestracji spółek, których umowy zostały zwarte przy wykorzystaniu wzorców udostępnianych w systemie teleinformatycznym. Wówczas opłata wyniesie 50 % kwoty ustalonej dla rejestracji stowarzyszenia, którego statut został uchwalony bez wykorzystania wzorca (250 zł).

Można założyć, że oczekiwanym efektem wprowadzenia omawianego rozwiązania, a jednocześnie skutkiem społecznym projektowanej ustawy, będzie ułatwienie obywatelom realizacji konstytucyjnego prawa do zrzeszania się (art. 58 Konstytucji RP). Autorzy projektu ustawy wskazują, że fakt stworzenia wzorca może być czynnikiem zwiększającym skłonność obywateli do tworzenia stowarzyszeń.

¹¹ Ł. Zamojski, w: *Krajowy Rejestr Sądowy. Komentarz*, LEX/el. 2023, art. 20(a).

¹² T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1144, 1532, 1860.

Dodatkowo warto zaznaczyć, że rozwiązanie powinno również odciążyć sądy rejestrowe w kwestii badania zgodności statutu z prawem.

III. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na charakter projektowanej zmiany, wynikającej z uwarunkowań o charakterze typowo wewnątrzkrajowym (zastosowanie rozwiązania dotyczącego rejestracji stowarzyszeń analogicznego jak w przypadku rejestracji spółek), nie ma konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami w innych państwach.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projektowany akt będzie oddziaływać na osoby, które podejmą decyzję o założeniu organizacji społecznej w formie stowarzyszenia, zgodnie z przepisami ustawy Prawo o stowarzyszeniach. W 2022 r. w Polsce działało 68,9 tys. stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych¹³.

Liczbę wnioskodawców składających w przyszłości wniosek o pierwszy wpis do rejestru stowarzyszenia z użyciem wzorca statutu nie można w chwili obecnej precyzyjnie oszacować. Liczba wniosków o pierwszy wpis do rejestru stowarzyszenia lub jednostki terenowej stowarzyszenia posiadającej osobowość prawną, złożona w 2022 roku, ustalona na podstawie sprawozdań sporządzanych dla celów statystycznych dla wybranych 4 sądów rejestrowych, wynosi 774¹⁴. Zakładając zbliżone dane w wydziałach rejestrowych pozostałych sądów, jak również co najmniej 7 osób fizycznych – członków zaangażowanych w powstanie każdego stowarzyszenia

¹³ Dane GUS – Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2022 r. – wyniki wstępne Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Gospodarka społeczna, wolontariat / Gospodarka społeczna. Trzeci sektor / Działalność stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, fundacji, społecznych podmiotów wyznaniowych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego w 2022 r. – wyniki wstępne.

¹⁴ Dane pochodzą ze sprawozdań MS-S20KRS dla sądów rejonowych w Białymstoku, <https://www.bialystok.sr.gov.pl/informacje-o-podmiocie/sprawozdania-statystyczne>, w Opolu: <https://www.opole.sr.gov.pl/index.php?p=m&idg=mg,213,218>, w Rzeszowie: www.rzeszow.sr.gov.pl/statystyki, w Warszawie <https://warszawa.sr.gov.pl/2022,m,mg,211,221,359> i wynoszą odpowiednio 59+93+148+474, w sumie 774 wniosków. Wydziałów rejestrowych jest w sumie 27 według zestawienia udostępnianego przez Ministerstwo Sprawiedliwości (stan na 2020 r.): <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/siedziby-i-obszary-wlasciwosci-wydzialow-gospodarczych-krs>.

(w przybliżeniu, którego można dokonać szacunkowo na podstawie ww. danych i przyjętych założeń¹⁵) projektowana zmiana może dotyczyć około 5 tys. stowarzyszeń i 35 tys. osób fizycznych rocznie.

Zmiana będzie dotyczyć również Ministra Sprawiedliwości, który jest organem zobowiązanym do utrzymywania systemu teleinformatycznego służącego do prowadzenia Krajowego Rejestru Sądowego.

V. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy nie był poddany konsultacjom społecznym.

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Projektowana zmiana nie wpłynie znacząco na sektor finansów publicznych – jednakże będzie mieć wpływ na zmniejszenie kwot wpływających do budżetu państwa. Kwot tych w chwili obecnej nie da się precyzyjnie oszacować, ponieważ zależne będą od: a) liczby stowarzyszeń, które będą rejestrowane z wykorzystaniem wzorca statutu, co z kolei uzależnione jest od woli założycieli, b) braku wyszczególnionej informacji w sprawozdaniach przygotowanych do celów statystycznych o podstawach nieuwzględnienia wniosku o rejestrację (która pozwoliłaby ocenić w ilu przypadkach ma to związek z wadliwie sformułowanym statutem i tym samym adekwatnie prognozować oddziaływanie zmiany), c) użyteczności wzorca, którą będzie można ocenić dopiero w działaniu.

Projektodawcy w projekcie wskazują kwotę opłaty 125 zł w przypadku zarejestrowania stowarzyszenia, którego statut zostanie uchwalony przy wykorzystaniu wzorca udostępnionego w systemie informatycznym oraz 250 zł w przypadku wpisu stowarzyszenia jednocześnie do rejestru przedsiębiorców. Zgodnie z obecnym brzmieniem art. 53 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłaty te wynoszą odpowiednio 250 zł i 500 zł. Zakładając dużą popularność

¹⁵ Tj. danych pofragmentowanych, gromadzonych w formatach nie nadających się do odczytu maszynowego i o granularności nie pozwalającej na adekwatną precyzję.

rejestracji przy użyciu wzorca statutu roczna kwota pozyskiwana do budżetu z tytułu rejestracji stowarzyszeń będzie blisko o połowę niższa¹⁶.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Projektowana zmiana nie wpływa bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Nie dotyczy.

IX. Wpływ na rynek pracy

Projektowana zmiana nie wpływa na rynek pracy.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Wdrożenie projektowanych przepisów ułatwi nowo powstającym stowarzyszeniom szybszą rejestrację w KRS z uwagi na wprowadzenie wzorca statutu. Zmiana ta jednocześnie nie pozbawia możliwości samodzielnego formułowania statutu i rejestracji w dotychczasowym trybie. Projektowana zmiana z pewnością przyczyni się do zmniejszenia liczby nieuwzględnianych wniosków (wykazywana w sprawozdaniach liczba nieuwzględnionych wniosków o rejestrację stowarzyszeń wynosi obecnie około 50%¹⁷, ale dotyczy ona również innych powodów niż wadliwość statutu).

Wdrożenie projektowanych przepisów zmniejszy również obciążenie pracą wydziałów rejestrowych sądów.

¹⁶ W przypadku sprawozdań z wykonania budżetu w paragrafie 0630 klasyfikacji budżetowej wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego brak adekwatnej granularności pozwalającej na ustalenie kwoty dochodu wyłącznie z tytułu rejestracji stowarzyszeń.

¹⁷ Źródła danych – zob. przypis 14.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Zgodnie z art. 4 projektu ustawy ma ona wejść w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

W przypadku projektu ustawy nie przewidziano ewaluacji.

XIII. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Do projektu ustawy nie dołączono załączników.

Autorzy:

dr Daniela Wybrańczyk (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII)

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

dr Kamilla Kurczewska (pkt IV, VI, VII, IX, X)

specjalista ds. systemu gospodarczego

w Biurze Analiz Sejmowych

Natalia Firlej (pkt III)

specjalista ds. międzynarodowych

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Adam Dudzic

Deskryptory bazy REX: ocena skutków regulacji, stowarzyszenia, system teleinformatyczny, statut, Krajowy Rejestr Sądowy
Weryfikacja: A. Tomaszewska (pkt I, II, V, VIII, XI, XII, XIII), Z. Szpringer (pkt IV, VI, VII, IX, X), D. Dziewulak (pkt III)

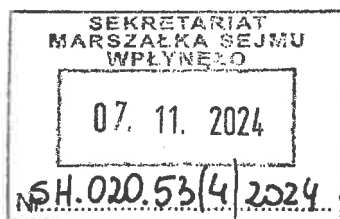

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KOMISJA DO SPRAW PETYCJI

BKSP.020.2.3.2024

Warszawa, 6 listopada 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku!

w odpowiedzi na pismo (SPS-WP.020.55.9.2024) w sprawie uzupełnienia uzasadnienia projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach w imieniu wnioskodawców przesyłam w załączeniu uzasadnienie projektu ustawy uzupełnione w punkcie 4 w zakresie określonym w art. 34 ust. 2 pkt 6 regulaminu Sejmu.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. *SPS-WP.020.55.13.2024*

Data wpływu *07.11.2024*

Urszula Augustyn

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję Nr BKSP-145-653/22 skierowaną do Sejmu RP przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych, którą Komisja uznała za zasadną.

Celem ustawy jest wprowadzenie do systemu prawnego rozwiązania pozwalającego na szybką rejestrację stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana, oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Wolność zrzeszania się jest realizowana przez polskich obywateli głównie w formie stowarzyszeń. Według danych GUS stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne stanowią najliczniejszą grupę rejestrowych organizacji non-profit – 70 tysięcy podmiotów (w 2018 r.). Praktyka wskazuje, że jedną z najistotniejszych barier do powstawania stowarzyszeń jest proces ich rejestracji i liczne wymogi formalne, które należy wypełnić.

Pozytywne doświadczenia związane z rejestracją spółek w systemie S24 skłoniły Komisję do Spraw Petycji do poparcia inicjatywy zawartej w petycji i przedłożenia projektu ustawy, którego celem jest wprowadzenie instrumentu prawnego analogicznego jak w przypadku spółek, pozwalającego na szybką rejestrację stowarzyszeń z osobowością prawną.

Projektowana ustawa sankcjonuje wprowadzenie wzorca statutu stowarzyszenia w drodze rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Wzorzec statutu powinien nie tylko umożliwiać rejestrację stowarzyszenia, ale także zapewnić możliwość dokonywania zmian dla tak zarejestrowanego podmiotu w systemie S24 na zasadach analogicznych jak w przypadku spółek, a więc pod warunkiem że wcześniej nie był zmieniany w inny sposób niż przy wykorzystaniu tego wzorca.

Projektowana ustawa wprowadza niezbędne zmiany w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach oraz w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, umożliwiające praktyczne wdrożenie procedury szybkiej rejestracji stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu.

Projektowane rozwiązanie nie zastępuje obecnej ścieżki rejestracji stowarzyszeń, jest natomiast w stosunku do niej rozwiązaniem dodatkowym.

Projektowana ustawa wprowadza także zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Ich celem jest zastosowanie rozwiązania analogicznego jak w przypadku rejestracji spółek, których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców udostępnionych w systemie teleinformatycznym. W takim wypadku opłata będzie wynosiła 50% kwoty ustalonej dla rejestracji stowarzyszenia, którego statut został uchwalony bez wykorzystania takiego wzorca.

3. Skutki projektowanej ustawy

Skutkiem społecznym projektowanej ustawy będzie ułatwienie obywatelom realizacji ich konstytucyjnego prawa do zrzeszania się. 15 czerwca 2021 r. Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych złożyła petycję do Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego, który pozytywnie ustosunkował się do idei zawartej w petycji, wskazując m.in.: „Tematyka wskazana w przedmiotowej petycji została poddana gruntownej analizie, której wnioski prowadzą do stwierdzenia, iż stanowi ona przejaw ważnej inicjatywy społecznej w związku z ujętą w Konstytucji Rzeczypospolitej wolnością zrzeszania się”.

Ustawa nie wywoła skutków gospodarczych. Projektowana ustawa może wywołać znikome uszczuplenie przychodów budżetu państwa z uwagi na proponowane obniżenie o 50% opłaty od wniosku o zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym. Równocześnie jednak należy brać pod uwagę, że rozpatrywanie takich wniosków wymaga dużo mniejszego nakładu pracy, a sam fakt stworzenia wzorca może być czynnikiem zwiększającym skłonność obywateli do tworzenia stowarzyszeń. Ustawa nie obciąża budżetu Państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowana ustawa nie dotyczy zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Z uwagi na to, że projekt ustawy nie zawiera przepisów regulacyjnych ani przepisów określających wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach

uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, przepis art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu nie znajduje zastosowania.

4. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projektowana ustawa wprowadza (w art. 9a ust. 4) delegację dla Ministra Sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia wzorca statutu oraz wzorca uchwały zmieniającej statut stowarzyszenia. Podstawą do opracowania tych wzorców powinna być propozycja wzorca statutu przedłożona przez autorów w załączeniu do petycji Nr BKSP-145-653/22, opublikowana na stronach Sejmu RP w dokumentacji dotyczącej IX kadencji.

Wzorzec ten powinien:

- uwzględnić dwa warianty – dla stowarzyszeń prowadzących działalność gospodarczą i nieprowadzących takiej działalności,
- zawierać przykładowe przepisy które muszą się znaleźć w statucie każdego stowarzyszenia (teren działania, siedziba, cele działalności wraz z możliwością wyboru spośród przykładowego katalogu, sposoby realizacji celów wraz z możliwością wyboru z katalogu kodów PKD, zasady nabycia i utraty członkostwa, prawa członków, władze stowarzyszenia i ich kompetencje, sposoby uzupełniania składu władz stowarzyszenia, sposób reprezentacji, zasady gospodarki finansowej stowarzyszenia, zasady ustalania i zbierania składki członkowskiej, zasady zmiany statutu, rozwiązania stowarzyszenia lub jego połączenia z innym stowarzyszeniem),
- zawierać wszelkie niezbędne regulacje dla stowarzyszeń mających status organizacji pożytku publicznego lub zamierzających uzyskać taki status.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Minister do spraw Społeczeństwa Obywatelskiego

Przewodnicząca Komitetu do spraw Pożytku Publicznego
Agnieszka Buczyńska

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

DOB.WPL.0640.3.2024
Warszawa, \$data podpisu r.

DZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
Lp. SP5-WP.020.55.11.2024
Data wpływu 22.02.2024 v

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu
Wiejska 4/6/8 /
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 lutego br. nr SPS-WP.020.55.5.2024, kierujące do zaopiniowania komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Komisja do spraw Petycji), działając na podstawie art. 34b ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r. poz. 571) informuję, co następuje.

W związku z tym, że przedmiotowy projekt wprowadza istotne zmiany w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2020 r. poz. 2261), a zatem oddziałuje na szereg organizacji pozarządowych poprzez dodanie art. 9a w ww. ustawie przewidującego możliwość skorzystania z wzorca statutu przy zakładaniu stowarzyszenia, który wraz z wzorcem uchwały zmieniającej statut stowarzyszenia zostanie określony w stosownym rozporządzeniu przez Ministra Sprawiedliwości (zgodnie z brzmieniem art. 1 pkt 1 przedmiotowego projektu) rekomenduję przeprowadzenie szerokich konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi obejmujących zarówno ww. projekt ustawy, jaki i (później) wzmiankowanego rozporządzenia wykonawczego.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Buczyńska
/dokument podpisany elektronicznie/

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFY A3
Lp. DS.1804.33.2024
Data wpływu 22.02.2024.

SĄD NAJWYŻSZY

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, 16 lutego 2024 r.

BSA III.021.5.2024

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. 22.02.2024.....

Data wpływu 22.02.2024.....

Szanowny Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 lutego 2024 r., znak SPS-WP.020.55.5.2024, mając na uwadze treść art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 1093), w świetle którego Sąd Najwyższy może opiniować projekty tylko takich ustaw i innych aktów normatywnych, na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych projektów ustaw w zakresie, w jakim mają one wpływ na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy nie zgłasza uwag do ***komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.***

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

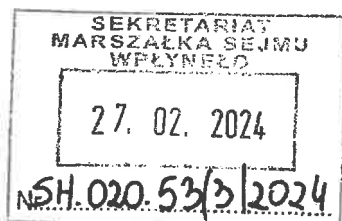
L. dz. SPS-WP.020.55.10.2024

Data wpływu 22.02.2024.....

Nowy Sącz, 19 lutego 2024r.

L.dz. 8./F.../2024

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. 88-WP.020.55.12.2024

Data wpływu 27.02.2024

Szanowny Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

OPINIA

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

UZASADNIENIE

W dniu 26 stycznia 2024 r. sejmowa Komisja do Spraw Petycji wniosła do łaski marszałkowskiej projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Przedłożony projekt jest odpowiedzią na petycję skierowaną do Sejmu RP przez Ogólnopolską Federację Organizacji Pozarządowych, w której organizacja przedstawiła propozycje rozwiązań zmierzających do umożliwienia szybkiej rejestracji stowarzyszeń w KRS, z wykorzystaniem wzorca statutu.

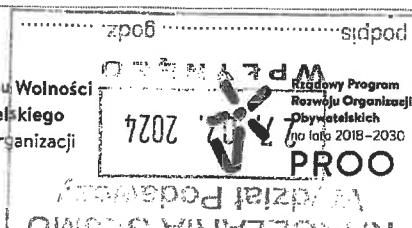
Opiniowany projekt ustawy wprowadza niezbędne zmiany w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989r. Prawo o stowarzyszeniach oraz w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, które umożliwiają praktyczne wdrożenie procedury szybkiej rejestracji stowarzyszeń rejestrowych w oparciu o wzorzec statutu. Nowelizacja proponuje w szczególności - w ustawie Prawo o stowarzyszeniach - wprowadzenie nowego art. 9a opisującego procedurę uchwalenia statutu przez założycieli nowego stowarzyszenia przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym oraz formułuje zasady jego elektronicznego podpisania przez założycieli. Projektowane rozwiązania zakładają, iż wzorzec takiego statutu zostanie określony w drodze rozporządzenia przez Ministra Sprawiedliwości. Wzorzec powinien umożliwiać nie tylko rejestrację nowego stowarzyszenia ale również zapewniać możliwość dokonywania zmian dla tak zarejestrowanego podmiotu w systemie teleinformatycznym. Należy jednocześnie podkreślić, iż proponowane rozwiązanie nie zastępuje obecnej ścieżki rejestracji stowarzyszeń - stanowi natomiast jej uzupełnienie. Projekt ustawy zakłada również wprowadzenie

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji
Obywatelskich na lata 2018-2030

istotnej zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – zakłada bowiem wprowadzenie stałej opłaty w kwocie 125 zł pobieranej od wniosku o wpis do KRS stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym.

Rozwiązania legislacyjne mające na celu usprawnienie procesu tworzenia nowych stowarzyszeń poprzez wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań teleinformatycznych należy generalnie ocenić jako pozytywnie wpływające na poszerzenie możliwości realizacji przez obywateli gwarantowanego im przez art. 58 Konstytucji RP prawa do zrzeszania się. To prawo w ostatnich latach jest coraz intensywniej wykorzystywane również przez osoby starsze, które zrzeszają się m.in. w ramach stowarzyszeń UTW jak również innych organizacji seniorskich. Należy równocześnie zauważyć, iż zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisem art. 17 ust. 3 ustawy Prawo o stowarzyszeniach *„Postępowanie w sprawach o wpis lub zmianę wpisu stowarzyszenia oraz terenowej jednostki organizacyjnej do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego jest wolne od opłat sądowych.”* W tym kontekście projektowane w opiniowanej ustawie rozwiązanie polegające na wprowadzeniu stałej opłaty w kwocie 125 zł pobieranej od wniosku o wpis do KRS stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym, należy uznać za nieuzasadnione. Ewentualne przychody uzyskane z tego tytułu mają w skali całego budżetu charakter pomijalny – brak opłaty z kolei to ważny symbol wspierania przez Państwo realizacji przez obywateli konstytucyjnie umocowanej zasady wolności zrzeszania się.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności **Ogólnopolska Federacja Stowarzyszeń UTW po konsultacji z Polskim Forum Seniorów¹** pozytywnie opiniuje projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o stowarzyszeniach, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Jednocześnie wnioskujemy o rezygnację z proponowanego w niej rozwiązania obejmującego wprowadzenie stałej opłaty w kwocie 125 zł pobieranej od wniosku o wpis do KRS stowarzyszenia, którego statut został uchwalony przy wykorzystaniu wzorca statutu udostępnionego w systemie teleinformatycznym.

Z poważaniem,

PEŁNOMOCNIK ZARZĄDU

Wojciech Walepa

PEŁNOMOCNIK ZARZĄDU

Daniel Jachimowicz

¹ www.forumseniorow.pl